

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Speculum de honestate vitae

Bernardus <Silvestris>

[Basel], um 1472-74

De superbia detestanda

[urn:nbn:de:bsz:31-311617](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-311617)

Si vero aliquando ardentissimo xpi
amore succensus volueris cum apostolo
cognoscere et qui sursum sunt sapere altius
Leuabis parum oculos mentis ad vic
toriam resurgentes et ad maiestatem in glo
ria patris sedentes et regnatis: nec tamen ibi
facies moram longam. ne forte si diutius ma
iestatis fueris scrutator opprimaris a
gloria.

De superbia detestanda.

Mane autem omnia noueris te omnem ela
torem cordis iactantiam atque arrogan
tiam quam quasi danda pestes et venetata aialia et
quoddam venenum animarum omnino fugere de
bere. Sciens proculdubio quod immundum
coram deo est omnis qui exaltat cor suum
Item neminem spernas nulli noceas
nulli detrahas et in christi nomine omnibus prodes
se coneris Item inferiorem ceteris at
que viliozem te non solum credas ex in
timo cordis affectu verum etiam non dicas
profecisse te nec aliquid te existimes.
Iuxta illud apostoli. Qui se existimat
aliquid esse cum nihil sit: ipse se seducit.

Ad hec sit incessus tu in aeternitate ple-
nus grauis et honestus ut viz non fra-
ctis gressibus ambules aut non scapulas
dextrosam vel sinistrosam vergendo seu
vertendo non esse erecta ceruice non promi-
nente pectore seu inclinato super humerum
capite: quod omnia leuitatem redolent aut elas-
torem ostendunt aut hypocritarum sapiunt. **I**n
redes stans sedes: habeto te deorsum re-
uolvens in aetate tua quia pulvis es et in pul-
uerem reuerteris. et cor sursum versus nul-
la curiositate aliquam aspicias aut respi-
cias **T**ristitiam animi et maxime in ducem
tu ostendere te decet: quando tamen hilarita-
tem permittes in facie. **I**rruatque autem nun-
quam vultus tuus in diuersa mutetur. si coram
aliquo alicuius rei causa ut assolet aliquando
fueris compulsus in risum: non sit excus-
sus cum cachinno. **T**uis etiam curis in-
terpone gaudia. nunquam sis otiosus quando
aut legas aut aliquid de sacris scriptu-
ris vel quod certe melius est rumines
psalmos operando. **N**ihilominus inces-
sus tuus quod si fuerit inuestus ut nunquam diabolus

hic legi caeterum

et ex occupatus inueniat. multa enim
mala docuit otiositas. Illas vero scri-
pturas libenter legas: precipue que tua de
uotione magis inflamauerint quam que allu-
tunt intellectum. **I**ntellige que dico dabit
tibi dominus intellectum si in sensu cogita-
ueris circumspectione dei. **E**t cum oraueris
non impleas aures audientium singultibus et
suspitiis. **S**ed intende dominum deum tuum in cus-
bili cordis. **P**roderit tamen ad contemplationem
habendam si ita semotus fueris vel puras
manus eleuando. si etiam triumphus uocem aus-
dire potueris nonnunquam ad subleuandam
intentionem in celum inspiras ut ibi sit cor
tuum ubi christus est in dextera dei sedens.
Ab oratione reuertaris ad lectorem et ite-
rum si lectio in te fastidium submouerit ad
orationem prouocet. **C**onfortia iuuenum
maxime qui imbarbes sunt quantum con-
uenienter potes deuota. **S**icut ad cru-
cem sic ad cibum accedas, nunquam ali-
cui oculos in faciem defigas. nunquam
voluptate: sed necessitate pascaris.
Et fames non sapor prouocet appetitum

! Singularitatez Fu ge. comunitate esto
cōtent⁹ sciēs qz caro pascēda est et ex
tinguēda sūt vitia. H qñ tibi aliqđ sup
appōnit tanqz diuinū pcuratū: illud
accipe: h tñ in aīo et sēp in volūtate
tua sit magis alteri apponere qz retine
Pone prudētie tue modū ne tibi sa
piēs videaris sēp et vbiqz atqz in oībz
opibz tuis time: ne forte excedas in
aliquo. **H**ic beat⁹ job ait. verebar oīa
opa mea: sciēs qz parci delinquēti.
Cū aut ad stratū lassus deuenis: te
honestissime iacēdo sponas. nec supi
nāceas nec genua leuādo calcaneos
iūgas ad tibias. qz si luxurie te pōpa
cōcullerit: recordare dilectū tuū posis
tū sup lectū doloris et vniuersū stratū
ei⁹ vsū in ifirmitate. **H**ec dices in cor
de tuo. de⁹ me⁹ pēdet in patibulo et
ego voluptati operā dabo. sicqz inuo
cato ex toto corde noīe saluatoris: ge
mēdo et sepe geminādo h noī salutis:
cessabit q̄llatio. rumina in te psalmos
donec sompn⁹ occupet: vt in sompno

Sompias te psalmos dicere. **C**um sur-
regeris ad vigilias lauda creatorē tuū
ex oībz viribz tuis et ad laudē creato-
ris et redēptoris tui exalta in altitu-
dine vocē tuā. **P**ostremo purissimuz
xpi habeto amorē nihil p̄t x̄p̄z aut qd
est p̄t ipsū aut qd ē p̄t ipsū nō ē ama-
re memēto. **P**rolixi qz putavi Scri-
psi tibi qd ipe agere neqo in te adiple-
re me reputās et optās qd mihi dees-
se cognosco. qz p̄fecti tu? gaudiū est
mihi: et corona mea in dño deo meo.
Si qñ assistitis tedio iuxta lapidē quo
lauantur corpa mortuoz te s̄pone me-
ditādo et diligēt cogita quō tracten-
tur vsu sepeliendi nūc in tergū nūc in
faciē versantur quō nutet caput cadāt
brachia rigēt crura iacēt tibie quomō-
iduantur cōsuantur deferantur humādi quo-
mō cōponantur in tumulo quō pulvere
cōtegantur quō vorentur a vermibz q̄i pu-
trefactō. **S**ummaqz tibi sit p̄bia
meditatio mortis assidua. hanc vbi-
cūqz fueris aut perregeris tecū portat

et in eternum non peribis.

ExPLICIT Speculū bernhardi abbas
tis de honestate vite. **I**nci
piūt octo pūcta: mediāte quibz p
uenit ad perfectōez vite spiritua
lis eiusdem.

Ec octo si bene excolueris oīm
virtutū pfectōez et cōsummatō
nez per gratiā dei cōsequeris. **P**ri
mū: vt pure et integre peccata tua se
piū cōfitearis cū magno dolore et p
posito nō plū faciēdi. **S**ecundū vt
nō frāgaris aduersitate vel tēptatōe
Sz sta in iustitia et timore et ppara ani
mā tuā ad tēptatōnez. **N**ō em̄ est locū
vel religio qui vel que permittit hoīez
sine pugna militare et viuere. **N**am to
ta vita homīs militia est super terram
Dñs etiā q̄ pie viuere volūt in xp̄o p
secutōez patiēt. pmittit em̄ teste bea
to grego. **D**ñs electos suos lacerari